

BESEDA

E L E K T R O N S K A K N J I G A

Valentin Vodnik

Pesmi za brámbovce

O M N I B U S

BESEDA

Valentin Vodnik

PESMI ZA BRÁMBOVCE

Iz leta 1809

To izdajo pripravil

Franko Luin

franko@omnibus.se

ISBN 91-7301-251-3

beseda@omnibus.se

www.omnibus.se/beseda

VSEBINA

PREDGOVOR	4
PESEM BRAMBOVSKA	6
MOLITVA BRAMBOVSKA	9
PERSÉGA	11
ESTRAJH ZA VSE	13
BRAMBOVSKA DOBRA VOLJA	16

PREDGOVOR

Te pesmi so zložene za brámbovce, to je za tiste, ktiri so radovolno inu serčno perpravleni, dom inu samooblastvo naše varvati, ako bi se nam vojska od kodar kol permérila; de jih bodo peli inu svoje serca z' ogneno voljo vnémali, v' bran stati vsakimu nadležniku našiga Cesarstva.

Svetli Cesar je vselej posebno skerbel svoje zveste podložne per dobrimu stanu ohranit. Ob prejšnih vojskah ni vabil vse junake k' orožju, inu je rajši nekoliko svojiga posestva drugim kralestvam prepustil, de bi mir ohranil. Al zdaj ne more nič več oddati, nič sebi odtergati, tudi ne eno samo duželo; scer naše Cesarstvo ob moč pride, célost inu samosvojnost zgubí, inu vsak močnejši sosed bi z' nami delal, kar bi hotel.

Zdaj je na tim, al čmo biti, kar smo bili, al bomo v' nič. Zdaj nič ne pomaga nevarnost skrivati, ampak je treba na ves glas reči: perpravmo se, dokler je čas, vàdimo se v' orožju; zdaj grede al za življenje al za smert.

Za to je skerbni Cesar ob času lepiga miru svoje lube podložne, ktiri so se mu večkrat poprej ponújali, klical, de naj se orožje nosit učé, naj v' potrebi berž Cesarstvo

varvat pertèčejo, naj se ne splašio kakor zgublene ovce, temoč kakor vájeni inu pravi vojšaki obnašajo.

Kako radi so Cesarjov glas poslušali, k' orožju skup tekli inu vréli, bode nékidaj v' prihodnih časih per naših poznih vnukih slovélo. Od roda do roda si bodo eden drugimu pravili, kakšni junaki smo v naših dnevih bili, inu bodo pesmi nam na čast skladali.

Bomo li roke križam deržali inu nemarno glédali, kako ptujci hočejo naše stare lastíne jemat, naše deže-le med seboj delit, nas pod svoj strah silit? — V' takih nevarnostih se skaže, kdo je mož; kdo rajši to vaga, kar je manj; kdo raji blago inu življenje zgubí, kakor svojo čast inu samosvojnost. Komur je tako per sercu, ta ne govóri mehke besede, ampak iz polniga serca mu tečejo iz ust goréče pesmi, ktire junake k' junaštvu vžgejo.

Péli so nekidaj naši očaki, inu Turke pobíali; peli so, inu pod Sisek tekli Hasan Baša v' Savo potopít; inu če je Turk do nas perderel, so ga pognali, de so komaj nekti-ri razbojniki svoje pete vnesli.

Pojite tedaj, lubi Slovenci, te pesmi, vnémajte se z' petjam k' pravimu junaštvu, k' brambi našiga svetiga Cesarstva; kar dopolnit nam Bog večni pomagaj!

PESEM BRAMBOVSKA

Presvetli Cesar vabi nas
Na domovíne bran
Germí že mesto, terg nu vas
K' bandèru vun na plan'.

Per tim bander' perséžemo
Na pričo je nebó
De kamor pojde, pojdemo
Veselje nam je to.

Pred nami gré najvéč' vojšák
Cesarskiga rodú
Za njim hití vsaktir junák
In ne pozná strahú.

Sovražna roka še nikír
Ni boja žugala
Li skerb nas je za lubi mir
V' brambo združila.

Če našga kaj prevzetniki
Od nas bi hotli jmét
Mi serčni radovolniki
Ih čmo nazaj podrét.

Mi brambovci ne išemo
Kralestva ptujga last
Za svoje se potégnemo
In za dužèle čast.

Za božjo réč namérjen bód'
Ognéni strel nu mèč
Za svetliga Cesarja rod
Na vojsko hočmo teč.

Ohranit to je vsak dolžán
Kar je najlubši kóm'
Za svoje starše stojmo v' bran
Otroke, ženo, dóm.

De je pravična vojska ta
Nam pamet govórí
Se ptuji sužnosti ne vdá
Kdor se Bogá bojí.

Zdaj poterdímo bratovšno
Naj roko vsaki da
De se perséga naša bo
Povsót razlégala.

MOLITVA BRAMBOVSKA

Mogočni Bog!
Tvoj dih je stvaril sonca nove
Tvoj dih je v' stan podrét svetove
 Mi mólimo pohlevno te
 Oberní milostvi obraz
 Na brambo našo, nu na nas
 Pred sodbo klič' sovrážnike
 Vsliš nas Bog!

Mogočni Bog!
Sovražnik nas če pód se spravit
 Posílit, ropat in podavit
 Ak ti nam češ na strani stat
 Odbil' ga borno róčno proč
 Iz tebe zvira naša moč
 Si raji smert, ko sužnost zbrat
 Vsliš nas Bog!

Mogočni Bog!
Napúh njegov prezgodej baha
Za té ne mara, nima straha
 Poterdi vude nam tvoj dih
Ti serca šteješ, ne lidí
Če ta prevzétnik pergermí
 Ko pléve ga skropi tvoj píh
 Vsliš nas Bog!

PERSÉGA

Pred Bógam smò
Kir pregléda serca vse
Pravíčen je
Nanj mislimo
Perséžemo
De hočemo biti vselej zvest
Zastavimo našo dobro vèst,
Perséžemo.

Pred Bogam smo
Kir cesarsko krono bran'
Jo Froncu hran'
Nanj mislimo
Perséžemo
Povèla Cesarjove deržat
V orožju, in boju terdno stat
Perséžemo.

Pred Bogam smo
Kir je rekel viš' oblast
Imét v' část
Nanj mislimo
Perséžemo
De Vajvodam čmo pokorni bit
Kar poréčejo berž na tanko strit
Perséžemo.

Pred Bogam smo
Naj zadéne nas tud smert
Nas Bog poterd'
Nanj mislimo
Perséžemo
Za banderam tak dolgo pojdemo
De z' božjo močjó dopolnimo.
Perséžemo!

ESTRAJH ZA VSE

Ako li čè
Je bil Estrajh in bo za vsé
Zdaj brambovci zaúkajtè
Bit čè, bit čè
Estrajh za vse.

Kér tedej če
Nobenga se ne bojimò
Brcz skèrbi, varni, terdni smo
Bit čè, bit če
Estrajh za vse.

Ako li če
Ni tréba jarma ptujga nòst
Je sama naša móč zadost
Bit če, bit če
Estrajh za vse.

Kér Estrajh če
Je bramba naša zvézana
Beséda móž! — je sklénena
Kaj ne? bit če
Estrajh za vse.

Kakó pa če
Sovražnik more skor' poznàt
Ki sé bo mogel nam podàt
Bit če, bit če
Estrajh za vse.

Inu kér če
Obéta Rudolf iz nebés:
»Premagal bodeš Fronc zarés
Kér Estrajh če
Tud bo za vse«.

Inu ker če
Estrajhu bo pomagal Bóg
De se razširi krog in króg
Bit če, bit če
Estrajh za vse.

BRAMBOVSKA DOBRA VOLJA

Kár smo mi brámbovci
Več nismo cágovci
Volje smo židane
Dobro nam je.

Kaj néki máramo!
Samo to baramo
Ké so sovrážniki?
Ih čmo pobít.

Drava čigáva je?
Soča čigáva je
Ih bomo varvali
Kdó jih če pít.

Pridte sovrážniki
Pridte rozbójniki
Tepeni bodete
Vas je premál.

Polci, Estrajhari
Čèhi, nu Madžjari,
Vsi smo za eniga,
Eden za vse.

Mi vas povábimo
Ki ne pozábimo
Kakšni vojšaki ste
Zajmite z' nám!

Z' verham natóčimo
Kozarce, hóčemo
Narpréd Cesárjovo
Zdravíco pit.

Krala ni goršiga
Folka ni bolšiga
Kakor je Cesar Fronc
Kakor smo mi.

Zdaj pimo tíčino
Na Cesaríčino
Zdravje, naj lília
Večno cvetè.

Že smo natóčili
Ga bomo póčili
Cesarski Vajvodi
Na vašo čast.

Sami nas vóдите
Pred nami hódite
Za vami pójdemo
Serce velá!

Domove várite
Prav gospodarite
Ženice, matere,
Stari možjé.

Neveste lúbice
Terčmo na kúpice
Ko nazaj prídemo
Poroka bo.

www.omnibus.se/beseda

ISBN 91-7301-251-3